

KICOM

INTERREGNUM TOMÁŠ BORSKÝ

Píše sa rok 41 n. l. ... Pri stenách chrámu bohyne Vesty,
odkiaľ sa výkrik ozval, nájdú zavraždeného muža, oblečeného v prostých šatách.

Tomáš Borský

Interregnum

Vydavatel' Richard Lunter – KICOM

Text: Tomáš Borský

Ilustrácia na obálke: Martina Sedláčková

Korektúry: Jana Burdová

Vydavateľ: Richard Lunter – KICOM

Telgárt 16, 976 73, IČO: 33826781

Objednávky: www.knihanj.sk
info@knihanj.sk

Vydanie prvé, rok 2015

ISBN: 978-80-971758-5-5

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná, kopírovaná bez písomného súhlasu majiteľa autorských práv.

Venované rodičom a mojej sestre Barbare.

Interregnum- bezvládie, medzivládie.

V dejinách antického Ríma sa týmto termínom pomenúvala jednoročná vláda senátorov, striedajúcich sa každých päť dní po smrti prvého rímskeho kráľa Romula.

Ubehlo pár storočí. Kráľovstvo vystriedala republika, republiku vystriedalo pár rokov pred narodením Krista, cisárstvo.

Prvý cisár, Augustus, vládol železnou rukou. Strach o vlastný život ho prinútil založiť pre svoju ochranu vojenskú organizáciu, ktorá ho mala chrániť. Po jeho smrti však začala nebezpečne koncentrovať svoju moc, aby po odchode druhého cisára Tiberia do sveta mŕtvych, sama rozhodovala o tom, kedy odstráni starého chránenca a nahradí ho novým.

Prvá príležitosť pre využitie takejto moci sa blíži. Píše sa rok 41 n. l. ...

ANTE DIEM XII. KALENDAS FEBRUARIAS (21. januára), rok 41 n. l.

Svetlo faklí osvetľuje svojimi slabými lúčmi jednu z temných ulíc Ríma. Tieto lúče nesie päť siluet mužov, ktorých tváre a oblečenie sú ťažko rozoznateľné. Až keď k nim príde niekto bližšie, zistí, že siluety tvoria štyria vojaci a ich veliteľ, stotník, sediaci na bielom koni. Jediné od jeho brnenia sa svetlo odráža o niečo viac. On postupuje hrdo a so vztýčenou hlavou vpred. O jeden krok pozadu idú vojaci v rade po dvoch. Od veľkých obdĺžnikových štítov, nesených vojakmi, sa svetlo neodráža. Avšak rachot ich výstroja a dupot ich vojenských číziem po kamennej tvári ulice je počuť už z diaľky.

Stotník, teraz už sediac znudene na koni, spomína na časy, strávené na bojovom poli. Teraz je tu. V Ríme. V meste, kde ho môže dýka hociktorého človeka zabiť tak isto a tak rýchlo, ako meč germánskeho bojovníka.

Jeho zverenci sú nováčikovia. Preto radšej išiel s nimi. Koniec koncov, veď aj tu zažije veľké dobrodružstvá. Už trikrát za túto noc museli zasiahnuť pri súbojoch miestnych podgurážených občanov o priazeň ľahkých žien. Sám sa čudoval, ako sa mohli o také necudné, a navyše škaredé stvorenia biť.

Hliadka sa pomaly dostáva na Forum Romanum. Dnešná noc je veľmi chladná, avšak posiata hviezdami. Len škoda, že Mesiac je práve v nove. Možno by sa im podarilo vidieť viac. Ostáva už len asi hodina do rozvidnenia. Stačí

urobiť ešte jeden okruh po námestí a dnešná služba sa pre hliadku úspešne skončí.

Forum je vďaka fakliam na stenách chrámov viac osvetlené. Veliteľ má toto miesto najradšej. Práve tu je totiž najlepší prehľad o situácii. Ale čo by sa na tomto mieste mohlo stať, keď tu nikto nie je?

Aj napriek úplnému pokoji začal mať čudný pocit. Ako keby cítil nebezpečenstvo, aj keď žiadne nevidí. Na svoje cítenie nedá dopustiť. Už veľa krát mu zachránilo život. Využil čas pre obdivovanie krásy všetkých chrámov na tomto námestí. Svetlo faklí ich krásu a nádheru ešte vylepšuje.

„Čoho sa máme ešte obávať?“ ozval sa jeden z vojakov.

Stotník otočil hlavu na vojaka. Musel vynaložiť viac úsilia, aby našiel správnu odpoveď na otázku vojaka a zároveň mohol nechať pracovať svoju intuíciu.

„Akože čoho? Hocičoho! Každú chvíľu môže na teba vybehnúť nejaký šialenec, aby ťa zabil!“

„Akože tu? V Ríme?“ začudoval sa vojak.

„Áno, aj v Ríme sú takí ľudia. Sú to hlavne tí, ktorým nechceme prídeme na čierny obchod. Za ten sú tu totiž veľmi prísne tresty.“

„Ja som dúfal, že zostaneme len u potýčok s opilcami.“

„Ty si len teraz nastúpil do služby, však?“ opýtal sa veliteľ.

„Nastúpil. Prečo?“

„Ale nič,“ odpovedal stotník, odvrátil hlavu a dal oči stĺpkom. Kam sa to dostal? Síce nezomrel rukou barbara, ale v najbližšej dobe asi zomrie rukou nudy.

Hliadka sa nachádzala u Iuliovej baziliky, keď začuli mužský výkrik. Všetci spozorneli. Čakali, že ešte niečo začujú. Nič sa však neozvalo.

Veliteľ to tušil. Popohнал koňa do smeru, odkiaľ ten výkrik vyšiel. Vojaci mali čo robiť, aby ho dobehli. Ich brnenie a veľký štít ich však v šprinte obmedzovali. Vzdialenosť medzi nimi a veliteľom sa rapídne zväčšovala.

Dobehli k chrámu bohyně Vesty, oproti ostatným chrámom o dosť menšej budove s kruhovým pôdorysom, majúcej namiesto strechy nádhernú kupolu. Nad jej vchodom sa nachádzal výjav na trojuholníkovom priečelí, ktorý však v noci nebol vidieť.

Veliteľ zastal a zoskočil z koňa. Počkal na svojich zverencov. Tí za ním s veľkým dychčaním dobehli. Svoju stotníkovi pripadali, ako keby mali zomrieť od únavy ako bežci po maratóne. Stotník sa zhlboka nadýchol a znova venoval svoj pohľad nádherne svietiacim hviezdám. Vojaci boli, tak isto ako ich veliteľ, odetí do červených tuník, chránených pancierom len na trupe. Hlavu a veľkú časť tváre chránili prilby. Ostatok kryl zdobený veľký štít. Na ich nohách boli len vojenské čižmy. Tak potom prečo majú problém s krátkym poklusom?

„Výkrik išiel od týchto miest. Prehľadajte to tu!“ zavelil a podal uzdu svojho koňa najbližšie dychčiacemu vojakovi.

Ostatní sa rozdelili. Každý išiel iným smerom. Nič podozrivé však nenašli. Pripadalo mu to zvláštne. Jeho pocit ho ešte nikdy nesklamal. Nechápavo zakrútil hlavou.

Zrazu sa však otočil smerom k chrámu. Z jeho vnútra totiž vyšla mladá žena s olejovým svietnikom v ruke. Jej dlhé hnedé vlasy boli rozpustené. Jej nádherné telo za-

haľovali dlhé biele šaty bez rukávov. Bude to asi kňazka chrámu. Aj ju ten výkrik zaujal natoľko, že prerušila náboženské rituály, aby sa išla pozrieť, čo sa stalo. Vydal sa k nej. Zbadala ho.

„Čo sa deje?“ zaznela jej otázka, podaná nádherným ženským hlasom.

„Škoda, že je kňazka,“ pomyslel si.

„Práve to zisťujeme. Zatiaľ sme nič nenašli.“

Vojaci postupovali stále ďalej od chrámu. Nič však nenašli.

„Tak ja sa vrátim do chrámu,“ povedala dievčina.

„Počkajte ešte!“ snažil sa ju zastaviť.

„Chodte preč! Nič sa tu nestalo. Možno to len zavyl túlavý pes.“

Rýchlo vbehla do chrámu a zavrela bránu. Veliteľ si až teraz uvedomil, že s kňazkami je lepšie si nezačínať. Aj pre svoje, ale hlavne pre ich dobro a život. Smutne sklonil hlavu. Nemôže sa s ňou stretnúť, rozprávať. Taká je nádherná, avšak nedosiahnuteľná.

To, čo uvidel na mramorovej podlahe pred dverami do chrámu, ho vytrhlo zo smutných myšlienok. Boli tam kvapky krvi. Tak predsa sa tu niečo stalo!

Rýchlo postupoval za kvapkami. Ich počet a veľkosť sa s každým krokom zväčšovali. Prešiel asi polovicu kruhového obvodu chrámu, keď uvidel sedieť na podlahe staršieho muža v bielej tunike a kožených sandáloch. Chrbtom sa opieral o stenu chrámu. Nejavil známky života.

„Poďte rýchlo sem!“ zavolať na vojakov. Videl, ako sa tri fagle otočili a rýchlo sa k nemu blížili. On tiež rýchlo pribehol k tomuto mužovi. Snažil sa ním zatriať, keď si všimol veľkú krvavú škvrnu v oblasti srdca. Muž mal

na nej položenú ruku. Kvapôčky krvi boli takmer na celej jeho tunike.

„Je v poriadku?“ opýtal sa udýchaným hlasom prvý vojak.

„Je mŕtvy,“ skonštatoval veliteľ.

„Čo budeme robiť?“ pýtali sa vojaci.

„Nechajte ma chvíľu rozmýšľať!“ odpovedal nervóznym hlasom veliteľ.

„Ja ho poznám!“ zvolal po chvíli druhý vojak.

„Kto to je?!”

„Videl som ho raz na Fore. Mal na sebe senátorskú tógu.“

„Čože mal na sebe?!”

„Tógu! Čo iné?!”

Stotník sa zamyslel ešte viac. Stoja pri stene chrámu Vesty nad mŕtvolou možného senátora. On senátorov nepozná. Až príliš dlho bol mimo Ríma.

„Mám to!“ luskol prstami. „Urobíme to takto. Na druhom konci námestia je väzenie. Skúsite ho tam nejako presunúť, dobre? Oni už tam budú vedieť, čo majú robiť. Musíte však pracovať veľmi rýchlo. Už o hodinu sa totiž začne rozvidnievať. Keď ho tam prinesiete, vrátite sa do tábora. Ja zatiaľ po niekoho pôjdem.“

Otočil sa tak, že jeho červený plášť sa nadvihol a zavial vo vetre. Naskočil na koňa a odcválal od svojich mužov. Tí medzitým nadvihli mŕtveho. Každý ho držal za jednu končatinu len jednou rukou, keďže v tej druhej museli držať svoj štít a kopiju. Ešte šťastie, že tento muž, na rozdiel od ostatných senátorov, bol chudý a nízky. Ale aj tak je to k väzeniu ešte ďaleko.

Aulus Iulius Melinus nemohol spať. Prevaľoval sa zo strany na stranu. Vedel, že sa o chvíľu začne rozvidnievať a on si ani na chvíľu neodpočinul. Vyzerá, že ho niečo trápi. Jeho prevaľovanie zobudilo jeho ženu.

„Aulus, prečo nespíš?“ opýtala sa rozospatým hlasom.

„Nemôžem,“ odvetil.

Claudia sa posadila na posteli.

„A prečo? Azda ťa niečo trápi?“

„Trápi ma veľa vecí.“

„Tak sa mi zdôver!“

„Sama vieš, čo sa v Ríme deje. Cisár vypočúva každého senátora. Myslí si, že ho chcú zavraždiť! Taká hlúposť!“

„A čo to má spoločné s tebou?“ začudovala sa.

„Veď aj ja som senátor! Čo keď raz sa tu rozvalia dvere a mňa odvedú rovno ku katovi? Už nechaj popraviť desiatky senátorov! A ani ti nebudem hovoriť, aké ukrutnosti im kati robili. A on sa na to chodí pozerat!“

„Toto si mi nikdy nepovedal...“ zväžnela jeho žena.

„Ale, prosím ťa! Veď si o tom cvrlikajú aj vrabce na streche!“

„Teba má cisár v obľube. Sám si mi to povedal!“

„To mi je v tejto dobe nanič! Môžem byť kým chcem, aj samotným Jupiterom, ale cisár je cisár.“

„Odkedy je cisár Pontifex Maximus, aj s tým náboženstvom je to ťažké,“ odvetila Claudia.

„Tak už vieš, prečo nemôžem spať,“ povedal Melinus a schoval si tvár, posiatu vráskami, do dlaní. Claudia ho v tme nahmatala a objala.

„A čo keby sme odišli?“ navrhla.

„A kam?“

„Ja neviem. Do Grécka, do Alexandrie...“

„To je jedno, kam pôjdeme. On si ma všade nájsť. A keď sa dozvie, že som odišiel z Ríma, veľmi rýchlo si uvedomí dôvod odchodu.“

„Ale, nič si nevšímne! Ten chlipník je stále pod vplyvom vína a žien,“ vyriekla snád' upokojujúcu myšlienku.

„Od tej doby, čo si vzal do hlavy, že sa ho niekto pokúša zabiť, je stále triezvy. Teda aspoň myslím...“

Vtom niekto zabúchal na dvere spálne. Obidvaja sa preľakli. Pozreli sa na seba. Žeby predsa len si po neho prišli vojaci?

„Pane! Niekto sa po vás zháňa!“ zavolal z druhej strany dverí mužský hlas.

Melinovi odľahlo. Podozrenie však pretrvávalo.

„A kto sa po mne zháňa v takúto nočnú hodinu?“

„Mám Vám povedať, že prišiel Galicus.“

„Gaius Ancius? Čo tu robí?“ vyzvedala Claudia.

„Neviem. Ale asi to bude niečo dôležité. Zostaň v posteli! Ja sa tam pôjdem pozrieť,“ povedal Melinus a vstal z posteľe.

Podarilo sa mu v tme nájsť dvere a otvoriť ich. Pred ním stál mladý otrok s krátkymi hnedými vlasmi, oblečený v bielej tunike. Na nohách mal sandále a v ruke olejovú lampu. V druhej ruke držal tuniku a čierne kožené čizmy. Aspoň trochu svetla v tej tme. Uvidel Marcovo staré, ale ešte stále vyformované telo, odeté len v bielej handre okolo pása.

„Ako si vedel, že sa pôjdem za tým človekom pozrieť?“ spýtal sa Melinus otroka.

„Nevedel som. Bola to asi predtucha, pane.“

„Správna predtucha,“ odpovedal a obliekol si s pomocou sluhovej voľnej ruky tuniku. Potom si nasadil čierne čižmy.

„Počítam, že si ho voviedol do domu,“ povedal Melinus, keď sa vybral za sluhom po chodbách.

„Čaká na Vás pri vchodových dverách, pane.“

„Ale tak jeho si mohol pozvať aj ďalej,“ vytkol pán otrokov počin.

„Prepácte mi to. Nabudúce sa to už nestane.“

„Dobre si robíš svoju prácu. Len tak ďalej!“

„Ďakujem, pane!“

Dvojica prišla ku vchodovým dverám. Tam stál pri rozsvietenej lampe stotník. Svoju prilbu, ozdobenú chocholom červených štetiniek, držal pod pravou pazuchou. V ľavej ruke zvieral rukoväť meča, ktorého čepeľ bola schovaná v kovovej pošve. Pri každom jeho pohybe sa svetlo lampičky hralo so svojimi odrazmi na vyleštenom brnení, chrániacom len jeho trup.

Keď započul kroky, otočil sa tým smerom. Zbadal Marca, ako sa s roztvorenými rukami náhli k svojmu priateľovi.

„Salve!“ pozdravil ho Melinus a objal ho.

„Aulus! Tak dlho sme sa nevideli!“ usmial sa.

„Vidím, že si zostarol.“

„Podľa čoho tak usudzuješ?“

„Tá veľká jazva na tvojom pravom líci sa nejako zmenšila. Nahrádzajú ju vrásky...“

Jazvu doteraz zakrýval jeden z kovových lícných chráničov, ktorý je súčasťou prilby rímskej armády.

„No a čo? Stále som plný sily ako býk! Ešte aj teraz porazím hociktorého športovca v zápase.“

„Ty ešte stále zápasíš? A to ti ešte dovoľia?“

„Neurážaj! Ako vidím, aj na teba tá staroba dáko zaútočila...“

„Veď už budem mať pomaly šesťdesiat!“ hrdil sa Melinus.

„Tak to je neuveriteľné! Gratulujem ti. Ja som o deväť rokov mladší. Mars nezabúda na svojich bojovníkov. Ako vidím, pre tých najlepších dokáže obstať dlhší život.“

„Nepravda. Naše kľbká osudov sa pomaly odvíjajú. Len my máme šťastie, že tie naše sú väčšie, ako život iných. Ozaj, prečo si sem zavítal v takú skorú hodinu? Kvôli dišputám o našom veku to rozhodne nie je...“

„Mohli by sme byť osamote?“ opýtal sa Galicus.

„Môžeme. Pod' za mnou!“

„Nie! Nemám času nazvyš!“

Prekvapený Melinus lúskol prstami a prstom ukázal na otroka. Ten s poklonou odišiel. Galicus ho chvíľu sledoval, a keď sa mu otrok stratil z dohľadu, začal rozprávať.

„Našli sme pri chráme bohyně Vesty prebodnutého muža.“

„A čo ja s tým? Tak ste našli mŕtvolu. To sa niekedy stáva.“

„Aj ja som si tak myslel. Problém je však iný. Jeden z vojakov mi prezradil, že by tým mŕtvym mohol byť senátor. Tak ma napadlo, že ty...“

„Že ja ti poviem, či je to on, alebo nie. Veď som predsa senátor!“ zdvihol ruky do výšky.

„Dúfal som, že pôjdeš so mnou.“

„A kam?!“

„Do Mamertínskeho väzenia. Rozkázal som chlapom, aby ho tam odniesli.“

Melinus si schoval unavené oči do dlane. Potom si tou dlaňou prešiel po tvári a zhlboka sa nadýchol.

„Tak poďme! Aj tak som sa potreboval od všetkého odreagovať. Ancus!“

Otrok rýchlo pribehol aj s lampou v ruke.

„Volali ste ma, pane?“

„Rýchlo mi prines ten hrubý plášť, čo mám...“

„Viem, pane! Už preňho utekám!“ povedal a znova sa stratil v temnote chodby.

„Je vonku zima?“ spýtal sa Galica.

„A vieš, že ani neviem? Mne je to jedno. Uniforma ma vždy zahriala. A na filozofovanie o počasí som nikdy nemal čas.“

„Ancus tak vykuruje, že človek, bývajúci v tomto dome, má pocit, že je stále leto. No nič. Kedy si sa vrátil do Ríma?“

„Už je to pol roka, čo ma sem na moju žiadosť premiestnili. Bojov už bolo dosť! Ale vojenského života sa vzdať nechcem. Nič iné som celý život nerobil. Dáva mi dosť práce uhovoriť veliteľov, aby ma ešte nechali v armáde.“

„Tak nechaj vojenské nebezpečenstvá a pridaj sa ku gladiátorom!“ navrhol Melinus.

„Ale daj pokoj! Nebudem kažiť svoju reputáciu!“

„Tak prepáč. A čo keby si cvičil nováčikov?“

„To aj mňa napadlo. A nemusel som dlho nad tým rozmýšľať. Hneď, ako som nastúpil, dostal som pod moje velenie samých nových. Vieš, čo to je? Teraz si pripadáam ako ich otec a oni ako moje deti. Stále im musím hovoriť,

čo majú robiť, čomu sa majú vyhýbať. Tak ma to ničí! Začínam ľutovať moment, keď som zažiadal o preloženie.“

Sluha priletel aj s plášťom, do ktorého Aula obliekol.

„Keď sa zobudí moja žena, tak jej povedz, že som musel odísť a že jej to potom vysvetlím.“

„Áno, pane!“

„Ozaj! Nevieš, kde je Tulus?“

„Neviem, pane. Ešte sa nevrátil domov.“

„Zvláštne. Ešte aby to bol ten mŕtvy. To by mi moc nepomohlo,“ zamyslel sa Melinus nahlas.

„Tak pôjdeme?“ znervóznel Galicus.

„Ideme!“

Otrok otvoril dvere. Dostali sa na ulicu. Už sa rozvidnievalo. Tmu veľmi lenivo striedalo slabé svetlo na oblohe. Prišli ku Galicovmu koňovi, priviazanému uzdou o ruku sochy ženy, stojacej s ďalšou, podobnou sochou, zdobiace druhú stranu chodníka.

„Ak tej soche tá ruka odpadne, vlastnoručne ťa zaškr-tím!“ upozornil Melinus svojho priateľa, keď videl, akým nebezpečným spôsobom sa snaží odviazať uzdu.

„Veď je to len socha! Ja si myslím, že bez tej ruky...“

Zrazu bolo počuť praskot. Ruka dotyčnej sochy ostala v Galicovej ruke aj so stále priviazanou uzdou. Melinus len nahnevane odvrátil tvár.

„Bohovia! Dajte mi silu, aby som ho nezavraždil! Vieš, čo som musel vynaložiť námahy a financií než som tie hlúpe sochy dotiahol sem až z Grécka?“ vyčítal nahlas svojmu priateľovi.

„Tak prinajhoršom ti to zaplatím...“

„A čím, prosím ťa?!“

„Náhodou, stotníci už majú celkom slušný žold,“ bránil sa Galicus.

„To určite! Veľmi dobre si na tie časy pamätám!“

Medzitým sa konečne podarilo tomu nešťastníkovi odviazať tú uzdu a mramorovú ruku dal sluhovi.

„Ancus, keď sa ti podarí tú ruku hocijakým spôsobom pripevniť na pôvodné miesto, tak začnem rozmýšľať o tvojom oslobodení z otroctva,“ navrhol Melinus.

„Áno, pane!“ zašomral otrok a vrátil sa aj s rukou do domu. Zavrel za sebou dvere.

„Radšej poďme!“ odvetil Galicus a vyskočil na koňa. Melinus sa trošku ťažšie posadil zaňho. Pre istotu ho objal za brnenie oboma rukami.

Konečne sa pohli z miesta.